

1

L
evél

Helium, 1925. június 8.

Tisztelt Burroughs Úr!

Ezerkilencszáztizenhét őszén történt egy tiszti kiképzőtáborban, hogy először ismerkedtem meg John Carterrel, Barsoom hadurával az ön regényének, A Mars hercegnőjének oldalain. A történet mély benyomást tett rám, és bár józan értékítélet alapján csupán nagy képzelőerővel megáldott alkotó művének tekintettem, tudat alatt oly alattomosan megtámadott a kötet igazolhatóságának gondo-

lata, hogy utóbb már a Marsról álmodtam és John Carterről, Dejah Thorisról, Tars Tharkasról és Wooláról, de úgy, mintha személyesen is találkoztam volna velük, nem csupán az ön képzelőereje által léteznének.

Való igaz, hogy a feszült készülődés napjaiban kevés idő maradt álmodozásra, mégis előfordultak rövid alkalmak, mielőtt a kimerült alvás végképp erőt vett rajtam, és elnyomta az érzéseimet. Micsoda álmok! Mindig a Marsról szóltak, és tekintetem már éberem is folyton a vörös bolygót kereste a láthatár felett. Az pedig ott függött a láthatár felett, mintha a megoldást kutatta volna arra a kifürkészhetetlen rejtélyre, amelyet korszakok óta kínált az emberiségnek.

Lehet, hogy mániámmá vált ez az egész. Tudom, hogy mindvégig foglalkoztatott, amíg a kiképzőtáborban voltam, és éjjel a szállítóhajó fedélzetén is hanyatt fekve bámultam a hadakozás istenének – istenemnek – vörös szemét, és John Carterhez hasonlóan azt kívántam, vágyaim e mennyországa bárcsak átrántana az úron.

Ezután következtek az árokban töltött borzalmas napok és éjjelek – patkányok és férgek között, sárban fetrengve –, amikor csak az törte meg néha a monotóniát, hogy felrendeltek minket a sáncokra. Imádtam. Imádtam az ágyúgolyók becsapódását, a fegyverropogás őrjöngő káoszát – csak a patkányokat és a férgeket és a sarat gyűlöltem az árokban. Tudom, nyavalygásnak hangzik, és elnézést kérek érte, de igazat akartam írni magamról. Úgy vélem, megérti.

Merthogy mindez közrejátszott a későbbi események során.

Egyszer engem is elért az, ami oly sokakat megtalált már a véres csatamezőkön. Egy héten belül megkaptam első kinevezésemet, a kapitányságot, amelyet szerényen fogadtam ugyan, de végtelenül büszkévé tett. Fiatal korom ellenére a hazám szolgálatával járó és a személyesen alám rendelt emberekért érzett felelősséget ugyanúgy átéreztem, ahogyan a rangban rejlő lehetőségeket is láttam. Két kilométert nyomultunk előre, és egy kis különítménnyel védünk egy meglehetősen előretolt állást, amikor parancsot kaptam, hogy vonuljunk vissza az új állásokig. Ez az utolsó dolog, amire emlékszem azelőttől, hogy a világ sötétségbe borult körülöttem. Tüzérségi lövedék csapódhatott közénk. Sohasem tudtam meg, mi történhetett az emberekkel. Amikor magamhoz tértem, hideg sötétség vett körül, és néhány pillanatig egészen kényelmesnek éreztem a helyzetem – mielőtt a fájdalom teljes erejével rám támadott. A kín egyre csak növekedett, míg végül már elviselhetetlennek tűnt. A lábamban éreztem. Lenyúltam, hogy megérintsem valamelyiket, de kezem magától visszarándult attól, amit találtam. Amikor mozdulni próbáltam, rá kellett döbbernem, hogy deréktől lefelé megbénultam. Ezután a hold előbújt egy felhő mögül, és megláttam, hogy egy bombakráterben fekszem, de nem egyedül – halottakkal körülvéve.

Sokáig tartott, mire találtam magamban elég tartást és erőt, hogy a könyökökre emelkedve megnézzem, mekkora pusztítást végzett köztünk a lövedék.

Egy pillantás is elég volt, hogy tudatom és testem kínjaitól egyformán szenvedni kezdjek. Valahol félúton a csípőm és a térdem között mindkét lábam semmivé foszlott. Számomra ismeretlen oknál fogva nem véreztem túl-

ságosan, de tudtam, hogy máris túl sok vért vesztettem, és a folyamatosan szivárgó seb miatt hamarosan eleget fogok még vesztetni ahhoz, hogy a sérülés megszabadítson földi szenvedésemtől. Ahogy ott hevertem, kínomban már azért imádkoztam, hogy ne találjanak meg időben, mert a haláltól kevésbé rettegettem, mint attól, hogy megcsönkítva éljek tovább.

Azután tekintetem hirtelen rátalált a Mars lángvörös szemére, és váratlanul előtört a remény hulláma. Az ég felé nyújtottam két karom, és úgy emlékszem, egy pillanatra sem kételkedtem, miközben imát mondtam a hadak istenéhez, hogy nyúljon le értem és vigyen el magához. Tudtam, hogy megteszi, teljes szívemből hittem benne, és oly nagy akarattal próbáltam eldobni eltorzult testem, hogy émelygés hulláma csapott át rajtam, azután éles, pendülő hangot hallottam, mintha vékony acéldrót szakadt volna el. A következő pillanatban meztelen álltam, sértetlen lábon, és lepillantottam arra a véres, tönkrement húscsapatra, amely korábban én magam voltam. Nagyon rövid ideig álltam így, mielőtt ismét a végzet csillagára emeltem szemem, azután kinyújtott karral álltam a francia éj hidegében, várakoztam.

Hirtelen megéreztem az ellenállhatatlan vonzerőt, amely a gondolat sebességével rántott át a csillagok közti puszta úrön. Kibírhatatlan hideg és végtelen sötétség vett körül, azután... De a többi már a kéziratban is szerepel, amelyet a mindannyiunknál nagyszerűbb férfi segítségével talált módon e levéllel együtt juttattam el önhöz. Ön és a kiválasztott kevesek elhiszik majd a tartalmát – a többieknek pedig még úgysem számít.

*Eljön majd az idő... de miért írom ezt önnek, aki már
úgyis tudja?*

*Tiszteletem és gratulációm – ez utóbbi a szerencsésének
szól, mert azon kevés kiválasztott közé tartozik, akiken
keresztül a földi emberek addig is megismerhetik Barsoom
világát és szokásait, míg nem képesek ugyanolyan könny-
nyedén átszelni az időt és a teret, mint John Carter, hogy
saját szemükkel nézzék végig azokat a jeleneteket, ame-
lyeket ő és én elbeszélünk.*

Őszinte barátja,

*Ulysses Paxton,
az USA gyalogságának
egykori kapitánya*

2

Holtak háza

Akaratlanul becsukhattam a szemem, miközben átrepültem az úrön, mert amikor kinyitottam, a háttamon hevertem, és ragyogó, napsütötte eget láttam magam felett. Tőlem néhány lányira olyan különös külsejű alak állt és nézett le rám zavarba ejtő tekintettel, amelyet még sohasem láttam korábban.

Meglehetősen öregnek látszott, leírhatatlanul ráncosnak és aszottnak. Végtagjai lesoványodtak, bordái kilátszottak elvékonyodott bőre alól, nagy és jól fejlett koponyája miatt a feje aránytalanul túlméretezettnek tűnt a testéhez képest. Természetesen nem

gondoltam, hogy így van, csupán ez a benyomásom támadt.

Ahogy roppant nagy, többlencsés szemüvegén keresztül lebámult rám, alkalmam adódott, hogy magam is aprólékosan szemügyre vegyem őt. Talán úgy öt láb és öt hüvelyk magas volt, ámbár fiatalabb korában kétségtelenül magasabb lehetett, mert görnyedten állt. Némi viseltes, dísztelen bőrszerszámtól eltekintve teljesen csupasz volt, az is csak a fegyvereit, erszényeit és nagy, ékszerekkel díszített gallérját tartotta, amelyet csenevész nyaka körül viselt. Olyasféle gallér volt ez, amiért egy hústelepet vagy kisbirtokot örökölt vénasszony elcserélné a lelkét is, ha lenne neki ilyesmi. Bőre vörös volt, gyér tincsei őszek. Ahogy nézett rám, az arcára kiült meglepetés erősödött. Bal kezével megtámasztotta nagy fejét, és jobbával lassan felnyúlva gondosan megvakargatta a koponyáját. Ezután megszólalt, de általam ismeretlen nyelven beszélt.

Szavai hallatán felültem és megráztam a fejem, majd végignéztem magamon. Bíborszín gyepen ültem magas falak között, amelyek közül kettő, de talán három is leginkább más épületek külső falának tűnt. Olyan épületek falának, amelyek bizonyos tekintetben sokkal inkább Európa középkori kastélyait idézték, mint bármi más építményt, amit valaha is láttam. Az általam látott homlokzatot rendezetlennek tűnő faragások díszítették, a tető vonala pedig úgy tört meg, hogy első pillantásra romosnak véltem, az összkép mégis harmóniát tükrözött, és egyáltalán nem nélkülözte a szépséget. Ezen a kör-

bekerített helyen fák és bokrok növekedtek mindenféle különös alakzatokban, s mind, legalábbis majdnem mind épp túlradóan virágzott. Színes kavicsokkal – köztük csodálatosan szikrázó drágaköveknek látszó darabokkal – kirakott ösvények kanyarogtak körülöttük. Az ékkövekről visszaverődő napsugarak egyszerre szépséges és földöntúli fényjátékot teremtettek a kertben.

Az öreg ismét megszólalt, ezúttal ellentmondást nem tűrő hangon, mint aki parancsot ismétel meg, de én ismét csak megráztam a fejem. Azután kezét az egyik kardjára tette, de amikor kivonta a pengét, talpra ugrottam. A mozdulat olyan különös eredménnyel járt, hogy még ma sem tudnám megmondani, melyikünk lepődött meg jobban. Legalább tízlábnyira felemelkedtem, és közel húszlábnyit repültem hátrafelé onnan, ahol ültem, és ez teljes mértékben bebizonyította, hogy a Marsra kerültem. Nem mintha egy pillanatig is kételkedtem volna ebben, hiszen a kisebb gravitáció mellett a gyep színe és az öreg bőrének tónusa is arra emlékeztetett, amit John Carter kézírataiban olvashattam, amelyek méltatlanul nem kerültek még be a tudományos irodalomba. Többé nem lehetett kétséges, hogy a vörös bolygó talaján heverve ébredtem fel, álmaim világán, Barsoomon.

Az öreg is ugrott egyet meglepetésében, ámbar jóval kevésbé szándékosan, mégis bizonyos eredménnyel. Szemüvege leesett az orráról, és repült néhány lábnyit, zajtalanul érkezett a gyepre, és kiderült, hogy a mesterséges eszköz nélkül a vén fickó szinte telje-

sen vak. Térdre zuhanva kapkodott az elveszett szemüveg után, mintha az élete függött volna attól, hogy minél előbb megtalálja a lencséket.

Talán arra gondolhatott, hogy kihasználom a rossz látásából adódó előnyömet. Bár a szemüveg nagy volt, és alig kétlábnyira hevert tőle, többször is elhaladt mellette tapogatózva, de egyszer sem talált rá, mint ha kezét ugyanaz a gonosz fertő érte volna, ami a mi hasonló cselekedeteinket is akadályozza.

Ahogy ott álltam és figyeltem erőlködését, azon tűnődtem, mennyire javasolt visszaadni neki az eszközt, és ismét alkalmassá tenni őt arra, hogy kardjának hegye megtalálja a szívem. Közben újabb marslakó érkezett a kertbe.

Az épülethomlokzat felé pillantva természetes, vörös férfit láttam a kis öreg felé futni. Az újonnan érkezett is meztelen volt, egyik kezében bunkósbotot tartott, és arckifejezése kétségtelenül rosszat sejtetett a magatehetetlen nyomorult számára, aki még mindig a szemüvegét kereste.

Eleinte semleges akartam maradni az ügyben, amely látszólag nem érintett, és amelynek esetében a legapróbb tudással sem rendelkeztem a szemben álló feleket illetően, így nem is lehettem részrehajló. Azonban elég volt egy pillantást vetni a bunkós arcára, hogy felmerüljön a kérdés: valóban nem lesz közöm az ügghöz?

A férfi arckifejezése jelenthetett belülről fakadó vadságot ugyanúgy, mint mániákusságot, amely könnyedén gyilkos szándékká változhat irányomban is, amint megszabadult idős áldozatától. Ez utóbbi leg-

alábbis külsőre ép elméjűnek és viszonylag ártalmatlannak tűnt. Igaz, hogy kardja kivonásával nem épp barátságát kívánta kifejezni, de ha utólag ellenem fordul, legalább kevésbé látszott veszélyesnek.

Még mindig a szemüvege után kutatott, és a meztelen férfi majdnem elérte, amikor végre eldöntöttem, hogy inkább az öreg mellett állok ki. Meztelenül és fegyvertelenül álltam húsz lábbal arrébb, de földi izmaimmal csupán egy pillanatig tartott áthidalni ezt a távolságot, és az öreg mellett ott hevert csupasz kardja, amelyet a szemüvege keresése miatt tett le. Így lehetséges, hogy mire a támadó karnyújtásnyira megközelítette kiszemelt áldozatát, már én is ott álltam előtte, és kénytelen volt felém irányozni suhintását. Oldalra lépve elkerültem, és rá kellett döbbernem, hogy földi izmaimnak köszönhető fürgeségem is lehet hátrányos, mert abban a pillanatban ugyanúgy meg kellett tanulnom járni, ahogy ismeretlen fegyverrel harcolni egy bunkósbotot suhogtató őrült ellen. Legalábbis mániákus őrültnek tartottam, és visszagondolva sem vélem ezt különösnek, tekintve a mozdulataiban rejlő őrjöngő dühöt és az arcára kiülő borzalmas kifejezést.

Ahogy botladozva próbáltam hozzászoktatni magam az új körülményekhez, azon kaptam magam, hogy nem igazán mutattam jelentős ellenállást támadómmal szemben. Főként a halálos csapások elkerülésével próbálkoztam, mert részemről párbajunk a vörös gyepen való botladozásban merült ki, miközben hatalmas husángjával ő megpróbált elérni és összetörni. Szégyenteljesen hangzik, de ez az igazság.

Azonban nem tarthatott a végtelenségig, mert egyre biztosabban léptem, a helyzet követelményeinek megfelelően gyorsan meg kellett tanulnom irányítani az izmaimat. Amikor végre megvettem a lábam, és kitértem egy felém irányzott csapás elől, biztosan célozva döftem; vér serkent, kínterhes kiáltás harsant. Ettől kezdve ellenfelem sokkal óvatosabbá vált, ám ezt kihasználva előrenyomultam, és ő visszaszorult. A félgyőzelem önbizalmat adott, és lankadatlan támadtam, szúrtam és vágtam, míg végül fél tucat sebből vérzett. Mindeközben gondosan ügyeltem rá, hogy elkerüljem hatalmas suhintásait, melyek mindegyike leterített volna egy ökröt is.

Kezdetben, amikor még csak el akartam kerülni a csapásait, messzire kerültünk a bekerített résztől, és mire megtaláltam az egyensúlyom, már jelentős távolságba kerültünk az öregtől. Pont arra néztem, amikor megtalálta a szemüvegét, és gyorsan visszatette azt az orrára. Rögtön körülnézett, és amikor megtalált minket, izgatottan kiabálva futni kezdett felénk, s útközben előhúzta rövid kardját is. A vörös fickó nyomás alatt tartott, de addigra már teljesen visszanyertem az uralmat a mozdulataim felett, és attól tartva, hogy hamarosan két ellenféllel kell szembenézniem, megkésztettem erőfeszítéseim. Egyszer egy hüvelyk töredékével hibázott el, a zúzófegyvere nyomán kelt szél felborzolta a hajam, azonban ezzel rést is hagyott a védelmén, ahová beléphettem, és kardommal szíven szúrtam. Legalábbis én úgy hittem, a szívet szúrtam át, de megfeledkeztem arról, amit John Carter egyik kéziratában olvastam, miszerint a mar-

si emberek belső szervei nem egészen úgy rendeződtek el, mint a földieké. Ennek ellenére az eredmény éppoly kielégítő volt, mintha szíven találtam volna, mivel sérülése így is harcképtelenné tette. Ebben a pillanatban ért oda a vén úriember. Készen álltam, hogy szembeszálljak vele, de félreértettem a szándékait. Fegyverével nem tett ellenséges mozdulatot, mi több, mintha arról próbált volna meggyőzni, hogy nem jelent veszélyt a számomra. Igen izgatottnak tűnt, és láthatóan nagyon zavarta, hogy nem értem, mit mond. Már szinte ugrált, és különös mondatokat sikoltozott, amelyek parancsoknak hangzottak, lassan tehetetlen dühbe lovalta magát. Hadoválásánál sokkal többet mondott azzal, hogy kardját újra a hüvelyébe csúsztatta. Végül abbahagyta a kiabálást, és megpróbálta elmutogatni, mit akar, így rájöttem, hogy ha nem is barátságot, de békét javasol, ezért leeresztettem a pengém, és meghajoltam. Nem jutott eszembe jobb mód arra, hogy kimutassam, nem kívánok az életére törni.

Elégedettnek tűnt, mert az elesett férfi felé fordította figyelmét. Megnézte a pulzusát, meghallgatta a szívét, és bólintott. Felállt, elővett egy sípot az egyik erszényéből, és belefúj; a szerszám hangosan szólalt meg.

Az egyik környező épületből maroknyi meztelen vörös bukkant elő, és futni kezdtek felénk. Fegyvertelenek voltak, és az öreg kurta parancsokat osztogatott, mire a karjaikba vették az elesett bunkózt, és elvitték. Az idős marsi is elindult az épület felé, közben odaintett, hogy csatlakozzam. Nem láttam más

kézenfekvő lehetőséget, ezért követtem. Bárhová kerültem is a Marson, millió az egyhez volt az esély arra, hogy ellenségek közé keveredtem – így aztán itt is éppoly jó volt, mint bárhol máshol, mert a vörös bolygón mindenhol csak a saját ügyességemre, találmányomra és tudásomra hagyatkozhattam.

Az öreg kis helyiségbe vezetett be, amelyből számos ajtó nyílt; ezek egyikén vitték be elesett ellenfelem. Követtük a többieket egy nagy, fényesen kivilágított terembe, ahol a valaha is látott legborzalmasabb jelenet tárult elém. A helyiséget asztalok töltötték meg párhuzamos sorokban, és néhány kivétellel mindegyik hasonlóan zord terhet hordozott; részben megcsonkított vagy másképpen eltorzult emberi tetemeket. Minden asztal felett különféle méretű és alakú tartályok álltak polcokon, és a polcok aljára rögzített tálcákon műtéti eszközök heverték. Az egész látvány azt az érzést keltette, hogy egy orvosi kollégiumon keresztül érkeztem a Barsoomra.

Az öreg egy szavára a többiek lefektették a sérültet az egyik üres asztalra, azután elhagyták a termet. Vendéglátóm – ha nevezhetem így, hiszen nem ejtett foglyul – intett, hogy lépünk közelebb. Beszélni kezdett, mintha csak társalognánk, közben két bemetszést ejtett az elesetten. Az egyikkel, úgy vélem, egy vastag eret, míg a másikkal egyenesen egy artériát vághatott át, és mindkettőhöz egy-egy csövet illesztett, amelyek egyike üres üvegedényhez csatlakozott, míg a másik egy hasonlóhoz, ám ebben szintelen, vízszerű folyadék állt. Miután rögzítette a csöveket, az idős marsi kis motort indított be egy gomb meg-

nyomásával, mire az áldozat vére áramlani kezdett az üres tartályba, s helyette a gép a másik edényből pumpálta bele a színtelen folyadékot a testbe.

Az öreg hangsúlyai és mozdulatai alapján arra következtettem, hogy módszerét és tevékenysége célját magyarázza. Egyetlen szót sem értettem az egészből, és a végén ugyanúgy a sötétben tapogatóztam, mint az előadás elején. Amit láttam, annak alapján ésszerű kijelenteni, hogy a hétköznapi, barsoomi balzsamozási eljárást nézhettem végig. A csövek levételét követően az idős doktor erős ragasztószalagnak tűnő eszközzel zárta le a sebeket. Ismét intett, hogy kövessem. Helyiségről helyiségre haladtunk, mind-egyikben hasonlóan borzalmas díszletek fogadtak. Az öreg itt is, ott is megállt, hogy röviden megvizsgálja némelyik testet, vagy összevesse a megfigyeléseit az esetleírással, amely kampón lógott minden asztal felett.

Az utolsó ilyen teremből felmentünk az első emeletre, ahol az eddigiekhez hasonló helyiségeket láttam, de az asztalokon egész testek heverték különböző helyeken leragasztva a lent is látott szalaggal. Ahogy elhaladtunk a testek között, az egyik helyiségbe egy barsoomi lány – szolga vagy rabszolga lehetett – lépett be, és megszólította az öreget. Vendéglátóm ezután ismét intett, hogy kövessem, és leereszkedtünk egy lépcsőn egy másik épületszárny földszintjére.

Itt idős nő várt ránk egy nagy, csodálatosan kidíszített és pazarul berendezett szobában. Meglehetősen öregnek tűnt, és arca egészen eltorzult egy sérü-

léstől. Ruha helyett viselt díszei gazdagságról árulkodtak, számos nő gondoskodott róla, és felfegyverzett harcosok álltak körülötte, amiből arra következtettem, hogy jelentős hatalmú személyiséghez vezettek. Ennek ellenére az öreg doktor meglehetősen nyers hangvételben szólt hozzá, még az ápolói is elszörnyedtek a hallatán.

Hosszan beszélgettek, minekutána az egyik harcos az öregasszony mellé lépett, és bőrrészényből maroknyi érmét vett elő, amit marsi pénznek véltem. A fegyveres kiszámolt ezekből valamennyit, és odaadta az öregnek, aki ezután bólintott a nőnek, hogy kövesse, illetve nekem is intett. Az ápolók és az örök egy része is csatlakozni kívánt, de ezeket vendéglátóm visszaparancsolta, minek következtében heves vitába kezdtek az egyik oldalon a doktorral, a másikon az idős asszonnyal és egyik harcosával – ennek végén a vénember undorodva visszanyújtotta a nő pénzét. Úgy tűnt, végül elrendezték a nézeteltérésüket, mert amaz elutasítólag intett, röviden szólt kíséretéhez, azután egyedül csatlakozott hozzánk.

Az öreg felvezette párosunkat az emeletre egy olyan helyiségbe, amelyben még nem jártam. Nagyban hasonlított a többire, de ebben kizárólag fiatal nők teste hevert, sokuk gyönyörű lehetett életében. Közvetlenül vendéglátóm sarkában haladva a vénasszony kínos aprólékossággal vizsgálgatta a tetemeiket.

Háromszor járt körbe az asztalok között, és alaposan megnézte szörnyű terhüket. Mindhárom alkalommal hosszan időzött az általam valaha is látott leggyönyörűbb teremtmény előtt, azután negyedszer is

visszatért, hogy mohón és hosszan bámulja a halott arcát. Egy ideig ott állt mellette, és az orvossal beszélgetett; a hangsúlyokból ítélve számos kérdést tett fel, végül a testre mutatott, és bólintott a borzalmas múzeum őrének.

Az öreg rögtön belefűjt a sípjába, majd rövid utasításokat osztogatott a füttyszóval megidézett szolgálinak. Ezután átvezetett minket egy másik, kisebb szobába, amelyben ugyanolyan asztalok álltak, mint az iménti helyiségben, csak éppen üresen és tisztán. Ideát két nő – rabszolgák vagy ápolók – várt ránk, és egy szóra vetkőztetni kezdték az idős nőt, kibontották a haját, és felsegítették az egyik asztalra. Az egész testét befűjták valamivel, ami feltételezésem szerint valamiféle fertőtlenítőszer lehetett, végül gondosan megszáritották, és áthelyezték egy másik asztalra. Ettől alig húszhüvelyknyire egy másik asztal állt, teljesen párhuzamosan az előzővel.

A szoba ajtaja kitárult, és két segéd lépett be, a szép lány testét hozták, amelyet a szomszédos helyiségben láttunk. Elhelyezték az öregasszony melletti asztalon, és befűjták ugyanazzal a szerrel, amellyel az élő nőt. Ezután a kis öregember két bemetszést ejtett a vénasszony testén, ugyanúgy, ahogy a kardomtól elesett vörös férfi tetemével tette; kivonta a nő vérének, és víztiszta folyadékot pumpált az ereibe. Az élet elhagyta a testet, az idős asszony ugyanolyan holtan hevert az asztal tetejét képező, simára csiszolt ersitlapon, mint a gyönyörűséges fiatal hölgy.

Amíg kiszivattyúzta a testnedveket az öreg nóból, addig az alacsony doktor is derékig lehámozta magá-

ról szíjait, segédei befűjták a testét a fertőtlenítőszerrel. Ekkor az asztalnál lévő szerszámok közül kiválasztott egy éles kést, és a haj vonalánál felvágva a bőrt egymás után leválasztotta mindkét tetem skalpját. A következő eszköz egy apró, körkörös fűrész volt rugalmas nyélen; ezzel a koponyatetőket vágta le, gondosan a lemetszett skalp vonalán haladt – e műveletet és az egész operációt olyan csodálatos nyugalommal és ügyességgel végezte, hogy arra nem találok megfelelő szavakat.

Elegendő annyit hozzátenni, hogy négy óra alatt sikeresen áthelyezte a két nő agyát egymás koponyájába, tökéletesen rögzítette az elvágott idegeket, majd visszahelyezte a koponyatetőket és a skalpokat, amelyeket végül azzal a különös ragasztószalaggal rögzített. Ez utóbbi eszköz nyilvánvalóan egyszerre volt fertőtlenítő, gyógyító és érzéstelenítő hatású.

Az orvos újramelegítette a vénasszony testéből kivont vért, és hozzáadott néhány csepp szintelen kémiai oldatot. Ezután a fiatal tetem ereibe pumpálta a testnedvet, kicserélte vele annak vérét, miközben injekciót adott be a bőr alá.

Egyetlen szót sem szólt az egész operáció alatt, ám ekkor utasításokat adott segédeknek a maga kurta modorában, és odaintett nekem, hogy kövessem. Kimentünk a helyiségből, és átvezetett az épület egy távolabbi részébe, vagy az is meglehet, hogy egy épületegyüttesben jártunk. Minden luxussal felszerelt lakrészbe kerültem, ahol kitárta előttem egy barsoomi fürdőhelyiség ajtaját, és szakavatott szolgákra bízott.

A fürdéstől felfrissülve és egy óra pihenést követően olyasmi bőrszíjakból készített hámot találtam a szomszédos helyiségben, amely az itteniek öltözékére hasonlított. Az egyszerű, de erős anyagból készült viselethez nem tartozott fegyver.

Természetesen nagyon sokat gondolkodtam mindazokon a dolgokon, amelyeket a Marsra érkezésem óta láttam és tapasztaltam. Leginkább az lepett meg, hogy a vénasszony látszólag jelentős összeget fizetett a saját haláláért és azért, hogy agyát átültessék egy fiatalabb testbe. Helyi szokásnak könyveltem el a dolgot, de hogy mi oka lehet, arra nem tudtam rájönni, földi gondolkodásommal nem sikerült megragadni a művelet lényegét.

Ennek megfelelően nem is jutottam semmilyen következtetésre, amikor egy szolga jelezte, hogy kövessem, és átvezetett egy nem túl messze lévő másik lakrészbe. Odaát vendéglátóm várt ízletesnek tűnő étellel megrakott asztal mellett. Mondanom sem kell, hogy a hadsereg fejadagjain töltött hetek és a földi halálom óta koplalással telt idő után élvezettel vettem rá magam az ennivalóra.

Az étkezés alatt az öreg megpróbált beszélgetni, de erőfeszítései nem jártak sikerrel. Időnként egészen izgatottnak tűnt, és háromszor is az egyik kardjára tette a kezét, amikor nem értettem meg mondanivalóját – ettől egyre inkább erősödött a meggyőződésem, hogy elméje nem lehetett teljesen ép. Szerencsére épp elegendő önuralommal rendelkezett ahhoz, hogy a vacsora ne torkolljon katasztrófába.

Evés után a doktor sokáig ült elgondolkodva, azután mintha hirtelen döntésre jutott volna valamely kérdésben, arcán halvány mosollyal felém fordult. Lelkesen beszélni kezdett, de kicsit úgy hangzott, mintha utasítások sorozatát mondaná barsoomi nyelven. Jóval sötétedés után kísért vissza a számomra kijelölt lakrészbe, és hagyta, hogy nyugovóra térjek a selymekből és szőrmékből összeállított fekhelyen. Feltehetőleg jó éjt kívánt, mielőtt bezárta maga mögött az ajtót, és magamra hagyott gondolataimmal. Azon tűnődtem, mennyire lehetek vendég és mennyire fogoly?